

Prvi edukativni animirani film "Požar nije šala" Hrvatskog agrometeorološkog društva preveden je i na engleski jezik te prijavljen na ovogodišnji Animafest

Sestra, brat i puh Matko djecu uče sve o uzrocima i posljedicama požara

Božena
Matjević
ZAGREB

Nakon završetka crtića o opasnostima od požara slijedit će i izrade bojanke za vrtićku te slikovnica i slagalica za školsku djecu

Evo, vidite, djeco. Šumi je potrebno mnogo godina da izraste, a samo nekoliko trenutaka nepazne dovoljno je da se sve pretvori u pepeo. Zato zapamtite – vatru ne pali jer požar se ne šali – ovim poučnim riječima koje izgovara mali puh Matko završava desetominutni animirani film "Požar nije šala" koji je nastao kao još jedan edukativni projekt (ali prvi put u animiranoj formi) Hrvatskog agrometeorološkog društva, što je kao partner podržala i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije.

Zaštiti i puha kao vrstu

A crtić, koji je premijerno prikazan tijekom prekucerašnjeg okruglog stola "Ekstremni vremenski uvjeti, poljoprivreda i požari raslinja", na djeci primјeren i zanimljiv način pokazuje kako samo trenutak neopreznosti odraslih pri paljenju korova može dovesti do vatrene stihije koja uništava sve pred sobom. No, baš onako kako i treba, nakon upoznavanja s posljedicama požara i upozorenja, crtić djeci šalje optimističnu poruku, i to kroz likove sestre i brata, Sunčice i Vedrana. – Prijateljici naše meteorologinje Jelene Ferine 2015. sinula je ova "animirana" ideja koja nam je odmah bila draga pa smo je vrlo brzo u sinopsis razradile kolegice Petra Svilčić i ja, da bi, nakon što sam projekt prijavila na natječaj Grada Dubrovnika, 5. rujna prošle godine film bio i završen. Prva projekcija održana je na Lokrumu 29. rujna, a dan poslije na testnoj projekciji crtić je bio pokazan i u Dubrovniku na Maloj školi "Požar nije šala", što je drugi dio istog projekta. Tada su film vidjeli učenici pet osnovnih i jedne područne škole iz Dubrovnika. Usljedile su i projekcije u Rijeci i Koprivnici, tako da je crtić do sada vidjelo 1400 djece, uglavnom školske, no bilo je i one vrtičke. Kako je nas nekoliko iz Hrvatskog agrometeorološkog društva tada nakon projekcija s učenicima analiziralo crtić pa smo odmah imali prilike shvatiti što je djeci možda bilo malo ili dosadno ili teže razumljivo i nejasno, naknadno smo i tekstualno i likovno doradili te dijelove filma. Znate, djeca puno

'DJECA POMOGLA PITANJIMA'
Nakon testnih projekcija iz dječijih smisla pitanja shvatili smo da je ostalo nejasno pa smo crtić doradili i učinili boljim

IVAN ĐURIĆ
scenarist i redatelj crtanog filma

JURICA GALOĆ/PIXSEL

toga već znaju. Znaju što može prouzročiti požar, znaju što je kanader, znaju tko su vatrogasci, znaju i koje brojve treba zvati u slučaju požara, znaju da tada mogu stradati i životinje. Djeca iz Dubrovnika, nažalost, sve su to imala prilike i vidjeti tijekom požara na Pelješcu godinu prije. No, ono što djeca ne znaju jesu posljedice požara, poput bujica, te koliko dugo šumi treba da se obnovi – uputila nas je u priču oko nastanka crtića njegova producentica, ujedno i voditeljica Službe za agrometeorologiju pri Hrvatskom državnom hidrometeorološkom zavodu te predsjednica Hrvatskog agrometeorološkog društva Višnica Vučetić. Odmah je otkrila još neke detalje. Glavni crtani likovi Sunčica i Vedran nazvani su namjerno svojevrsnim meteoroškim imenima koja u sebi nose uvijek dobrodošlu pozitivu. – A puha smo kao glavnog životinjskog lika odabrali zato što je on djeci prilično nepoznat, iako živi svugdje u Hrvatskoj. Puha se lovi, ali i jede, pa smo ga tako htjeli i barem malo zaštiti. U filmu se još pojavljuju i leptiri, ježevi, češljugari i mufloni koji su, uz zmije i ježeve, jako stradali u već spomenutom pelješkom požaru – objasnila je gospođa Vučetić otkrivši nam i sve one popratne ideje kojima će cijeli ovaj projekt biti i nadograđen. Osim što se planira raditi još nekoliko crtića na temu požara, kao i njihovih uzroka i posljedica, djeci se želi ponuditi i dodatan obrazovni materijal. Za vrtičku djecu bit će izrađene bojanke, dok se za onu školsku planiraju slikovnice i slagalice. – Ipak, prije svega toga sada nam

slijedi obilazak škola u kojima ćemo, nakon projekcija ovog crtića, mi stručnjaci iz agrometeorologije upriličiti predavanja jer mislimo da mi najbolje možemo odgovoriti na brojna dječja pitanja vezana uz ovu temu. Usto, mi ništa ne radimo slučajno pa tako slučajno nije izabran ni datum premijere crtića. Sad je vrijeme početka poljoprivrednih radova, svi pale korov, a vidite koliko je već toplio, tim više što zimis nismo imali dovoljno kiše pa je tlo suho, trava i lišće su suhi, čime se ponavlja situacija iz proljeća 2012. kada se dogodio katastrofalni požar na Strahinjčici pokraj Krapine jer je zbog ljudske nepaznje pri paljenju korova spaljeno oko 350 hektara šume. Želja nam je da djeca nakon gledanja crtića, kada vide roditelje da idu nešto paliti, kažu: "Mama, tata, to je opasno!" Htjeli bismo i to da djeca shvate da najmanje 25 ili čak 50 godina treba da se šuma potpuno obnovi. Taj podatak djeciču jako šokira. A crtićem šaljemo još jednu pozitivnu poruku – da u pošumljavanju i oni mogu sudjelovati – kaže Višnica Vučetić o animiranom filmu čija je izrada stajala 66 tisuća kuna. No, crtića o

Vučetić: Želimo da djeca shvate da najmanje 25 ili čak 50 godina treba da se šuma obnovi

Đurić: Mnoge stručne i komplikirane stvari djeci je lakše približiti kroz umjetničku formu

Višnica Vučetić, čelnica Hrvatskog agrometeorološkog društva

Projekcije u školama
Nakon što pogledaju crtić, učenici će od stručnjaka moći dobiti odgovore na pitanja

SANJIN STRUKIĆ/PIXSEL

Nakon što pogledaju crtić, učenici će od stručnjaka moći dobiti odgovore na pitanja

požaru ne bi bilo i bez one umjetničko-kreativne strane. Nju je pak kao scenarist i redatelj predvodio Ivan Đurić (inače, kazališni glumac). Animaciju i izradu likova potpisuje filmski animator Ivan Šivak, dok je za glazbu, obradu zvuka, montažu i snimanje dirigent zaslужan Marko Juraga. Đurić je dao i glas puhu Matku te Vedranu. Lana Blaće zvučno je oživjela Sunčiću, mamu i ježice. Juraga je "ozvučio" ribara Ivu, a glas meteorologa čije se upozorenje čuje s radija pripada stručnjaku, agrometeorologu Marku Vučetiću.

Za djecu u nižim razredima

– Bilo mi je zanimljivo razrađivati scenarij crtića prema ideji stručnjaka jer je to trebao biti edukativni film s točno određenom namjerom i porukom. Trebalо je prikazati i prirodu, životinje, tako da je sve prilagođeno uzrastu nižih razreda osnovne škole, a da sve opet bude i umjetnički zanimljivo. Naime, mnoge stručne stvari djeci je puno lakše približiti kroz umjetničku formu. U ovom slučaju to je bio animirani film, no to mogu biti i slikovnice, kazališne predstave,igrani filmovi. Umjetničke forme jako su zahvalne da djeca shvate i ono što je doista komplikirano. Reakcije djece nakon pokušnih projekcija bile su jako pozitivne. Štoviše, neke njihove sugestije i pitanja, iz čega smo shvatili što im je jasno, a što im je donekle ipak ostalo nejasno, pomogli su nam je da film doradiamo i učinimo boljim – osvrnuo se i Ivan Đurić. A "Požar nije šala" preveden je i na engleski jezik te prijavljen na Animafest.